آرمان ملّی
armanmeli.ir
سال چهارم
شماره ۱۱۰۳
چهارشنبه
۱۴۰۰•۰۶•۱۷
۰۱ صفر ۱۴۴۳/ ۰۸ سپتامبر ۲۰۲۱

نیم نگاه

با بهانه افزایش قیمت شیر و بسته‌بندی رقم خورد

رشد قیمت لبنیات بالاتر از افزایش هزینه‌ها

آرمان‌ملی: بررسی‌ها از افزایش قیمت لبنیات نشان می‌دهد در حالیکه نرخ تورم ۴۵.۲ درصد اعلام شده اما اکثر محصولات لبنی رشد ۵۰ تا ۱۲۰ درصدی را نسبت به سال گذشته تجربه کرده‌اند. درواقع با تصویب وزارت جهادکشاورزی مبنی بر افزایش قیمت شیر خام به ۶۴۰۰ تومان و خروج لبنیات از قیمت‌گذاری روند صعودی نرخ‌ها آغاز شد و متولیان این حوزه با استناد به مصوبه سال ۸۹ که اجازه سود ۱۴ درصدی به قیمت تمام شده محصول را می‌دهد نسبت به افزایش چند مرحله قیمت‌ها اقدام کردند که البته به‌غیر از گرانی شیر بهانه بخشی از این رشد قیمت چندباره به گردن گرانی بسته‌بندی افتاد. حال در پی این رشد بی‌ضابطه و در شرایطی که برخی از نمایندگان مجلس نسبت به این نوسانات قیمتی معترض شده و خواستار دخالت وزارت صمت برای کنترل و نظارت قیمت‌ها شده‌اند اما همچنان شاهد تداوم گرانی‌ها در حوزه محصولات لبنی هستیم، موضوعی که اگرچه تردیدی بر ضرورت افزایش قیمت محصولات لبنی متناسب با نرخ مواد اولیه ندارد، اما باید توجه داشت که در تمامی این سال‌ها تنها ۱۰ محصول لبنی مشمول قیمت‌گذاری بوده و اکثر شرکت‌های بزرگ که برخلاف ادعای انجمن صنفی بیشترین سهم را در تولید و تامین نیاز محصولات پر فروش کشور بر عهده دارند تولید محصولات متنوع و البته صادراتی مهمترین محل درآمدی و سود آنها را تشکیل داده است، بنابراین به‌نظر می‌رسد در شرایط سخت اقتصادی که بسیاری از اقشار و متوسط و ضعیف جامعه را به سمت مصرف بیشتر این فرآورده‌ها سوق داده بدون نظارت و سمبه قیمت‌گذاری هم صنایع لبنی می‌توانستند منافع خود را از محل این محصولات تامین کنند. این در حالی است که بررسی‌ها نشان می‌دهد میزان نرخ افزایش قیمت همین ۱۰ محصول پرفروشی که سابق بر این مشمول قیمت‌گذاری بودند بالاتر از میزان رشد قیمت مواد اولیه و هزینه‌های تمام شده است. در رابطه با میزان افزایش قیمت محصولات لبنی بررسی‌ها نشان می‌دهد قیمت شیر پاستوریزه هر یک لیتر آن در مرداد سال قبل به‌طور متوسط ۷۲۰۰ تومان قیمت داشته که هم‌اکنون به‌طور متوسط به ۱۲ هزار و ۱۵۰ تومان رسیده و افزایش ۶۸.۴ درصدی را نسبت به سال گذشته متحمل شده است. همچنین کره نیز رشد ۱۲۱.۵ درصدی را در یکسال گذشته تجربه کرده به‌طوری که یک قالب کره صدگرمی کره که در مرداد پارسال به‌طور متوسط ۴۸۶۶ تومان فروش رفته بود تا ۱۰ هزار و ۷۷۰ تومان قیمت خورده است، همچنین در «ماست» نیز شاهد رشد ۵۳.۷ درصدی نسبت به سال قبل بوده‌ایم به‌گونه‌ای که هر کیلو ماست به حدود ۲۰ هزار تومان رسیده است اما در پنیر که بیشترین حجم مصرفی را دارد رشد ۵۳.۱ درصدی رقم خورده و هر بسته نیم‌کیلویی پنیر که در سال گذشته حدود ۱۳ هزار و ۵۰۰ تومان قیمت داشت هم‌اکنون به‌طور متوسط به بیش از ۲۰ هزار و ۵۰۰ تومام افزایش یافته است.

ذره‌بین

منافع FATF به جیب چه کسانی می‌رود؟!

آرمان‌ملی: پیوستن به FATF یعنی شفاف‌سازی مالی و اطلاعاتی ایجادکردن برای دشمنان است و پیوستن به آن هیچگونه عوایدی برای کشور به‌همراه نخواهد داشت. این سخنان حسین جلالی، عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی است که معتقد است که نسخه FATF با هدف در اختیار قراردادن اطلاعات محرمانه اقتصادی، نظامی و سیاسی به بیگانگان پیچیده شده است. فارغ از اینکه کمیسیون فرهنگی که حوزه متبوع این نماینده مجلس است چندان ارتباطی با موضوع اقتصادی ندارد و قطعا علاوه بر مسئولان کسی از مردم نیز تمایلی ندارد تا اطلاعات محرمانه کشور در اختیار بیگانگان قرار گیرد، اما باید توجه داشت که FATF تنها به ارائه اطلاعات مالی محدود نشده و به‌رغم اینکه ایران در بانک‌ها و نهادهای بین‌المللی زیادی همچون بانک توسعه آسیایی، بانک توسعه اسلامی، بانک توسعه و ترمیم بین‌المللی عضویت دارد؛ اما به‌واسطه عضویت هر یک از این نهادها در بانک جهانی عدم پیوستن به FATF به معنای ازدست‌دادن فرصت‌هایی است که می‌تواند دراقتصاد کشور تحول ایجاد کند. نمونه بارز این موضوع کمک ۵ میلیارد دلاری صندوق بین‌المللی پول به ایران برای شرایط کرونایی بود که عدم پایبندی ایران به استانداردهای بین‌المللی و عدم موافقت آمریکا باعث شد از این فرصت نتوان استفاده کرد. از سوی دیگر مبادلات مالی و تجارت خارجی ایران با تمامی کشورهای جهان آن‌هم در شرایطی که دولت اولویت نخست خود را افزایش صادرات و حجم تجارت خارجی خود قرار داده به رعایت مقررات بین‌المللی وابسته است و تجربه این سال‌ها نشان داده نپذیرفتن این شرایط هزینه‌های بالایی را به تجارت خارجی و اقتصاد کشور تحمیل کرده است. بنابراین ساده‌انگارانه است که تصور شود این مقررات برای کشور منافعی به‌دنبال نخواهد داشت، ضمن آنکه قطعا مسئولان از ظرفیت‌های بالایی برای جلوگیری از خروج اطلاعات برخوردارند که نگرانی‌ها را به حداقل خواهد رساند. در این رابطه کارشناسان معتقدند موضوع تحریم‌ها و عدم پذیرش استانداردهای بین‌المللی از جمله FATF جدای از هم نیستند و نمی‌توان تفکیکی بین آنها دید، چرا که این موضوعات مسائلی نیستند که بتوان تاثیر آنها بر اقتصاد و چگونگی روابط ایران با نهادهای بین‌المللی را جدا از هم بررسی کرد. احمد عزیزی معاون ارزی پیشین بانک‌مرکزی در این خصوص می‌گوید: باید توجه داشت که در تمام نهادهایی که آمریکا حضور دارد مانند صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی محدودیت‌ها برای ایران بیشتر می‌شود و موضوع مهم این است که فقط پذیرش استانداردها کافی نیست و باید این استانداردها را بتوانیم رعایت کنیم که همین موضوع سال‌ها زمان می‌برد. در این شرایط در نهادهایی که آمریکا حضور کمتری داشته باشد و سایر اعضا رعایت مقررات از سوی ایران را بپذیرند، می‌توان از حضور در این نهادها استفاده برد. وی تاکید کرد: عدم پذیرش مقررات و استانداردهای بین‌المللی و تحریم‌ها تقریبا استفاده از فرصت‌ها با حضور در نهادهای بین‌المللی را غیرممکن می‌کند و ایران نمی‌تواند از تسهیلات نظام بانک‌های بین‌المللی از جمله تسهیلات بانک‌های توسعه‌ای استفاده کند.

گزارش «آرمان‌ملی» از تاثیر اصلاح حامل‌های انرژی در صنایع فولادی:

فولادی‌ها با حذف یارانه انرژی نقره داغ شدند!

◀ ذوب اهداف فولادی با حذف یارانه انرژی

◀ نرخ انرژی تنها مشوق فولادی‌ها

آرمان‌ملی: اصلاح نرخ حامل‌های انرژی برای صنایع فولادی در حالی از سوی دولت‌ها مطرح بود که دسترسی فولادسازان به گاز طبیعی و برق یارانه‌ای به‌همراه بهره‌گیری از نیروی کار ارزان مهمترین مشوق‌های این حوزه برای افزایش تولید و رقابت‌پذیری در بازارهای صادراتی به‌شمار می‌رود. البته در کنار برخوردی فولادی‌ها از مزایای انرژی و نیروی کار ارزان فولادسازان که همگام با اهداف توسعه‌ای و دستیابی به تولید ۵۵ میلیون تنی در افق ۱۴۰۴ از حمایت‌های دولت برخوردار بوده‌اند سعی کرده‌اند استفاده از سنگ آهن ارزان‌قیمت به‌عنوان مهمترین مواد اولیه خود بهره ببرند. فارغ از چالش‌هایی که در این زمینه وجود داشته و وزارت صمت سعی کرده با استفاده از ابزار بورس کالا بازار زنجیره فولاد را ساماندهی کند به‌نظر می‌رسد این‌بار مجلس‌نشینان عزم خود را جزم کرده‌اند تا با اصلاح نرخ حامل‌های انرژی چالش دیگری را پیش‌پای این صنعت قرار دهند به‌گونه‌ایکه مرکز پژوهش‌های مجلسی در گزارشی به بررسی این موضوع پرداخته و تاکید کرده در صورتیکه نرخ حامل‌های انرژی در صنایع فولادی افزایش ۲۰۰ درصدی را تجربه کند بازهم شاهد سود ۱۵ تا ۲۰ درصدی برای شرکت‌های فولادی رقم خواهد خورد که البته این میزان سود برای صنایع فولادی فاقد زنجیره ارزش کامل به‌خصوص شرکت‌های فولادی بخش خصوصی با فناوری کوره القایی به کمتر از ۱۰ درصد کاهش خواهد یافت، موضوعی که به اعتقاد کارشناسان نه تنها سیاست‌های توسعه‌ای فولاد را تحت‌الشعاع قرار خواهد داد بلکه احتمالا رویکرد فولادی‌ها را برای افزایش بهره‌گیری از حاشیه سود مواد اولیه ارزان و یا مهندسی بازار برای افزایش قیمت‌ها را به ارمغان خواهد آورد.

◀ افزایش ۲۰۰ درصدی قیمت حامل‌های انرژی

براساس این گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی که به بررسی مساله اصلاح حامل‌های انرژی و تاب‌آوری صنعت فولاد کشور پرداخته و با تاکید بر اینکه ایران دهمین تولیدکننده بزرگ فولاد دنیا و اولین تولیدکننده آهن‌اسفنجی بر پایه گاز در جهان است، آورده است: تولید فولاد ایران در سال ۱۳۹۸ به میزان ۲۷/۲ میلیون تن بوده و پیش‌بینی می‌شود که این میزان تا پایان سالجاری به مرز ۳۰ میلیون تن برسد. در حال حاضر، زنجیره ارزش فولاد حدود ۱۲ درصد ارزش صادرات غیرنفتی کشور را به خود اختصاص داده است به‌طوری که علاوه بر تامین نیاز داخل کشور به محصولات زنجیره فولاد، امکان توسعه بازارهای صادراتی نیز به‌وجود آمده است. در واقع این میزان توسعه در صنعت فولادی در حالی رقم خورده که ایران در دهه ۸۰ خورشیدی وارد کننده محصولات فولادی همچون شمش و میلگرد بوده است و ذوب‌آهن اصفهان به نوعی تنها شرکت تولیدکننده فولادی کشور در آن سال‌ها به‌شمار می‌رود، اما با تدوین برنامه توسعه دولت یکی از اهداف اصلی خود را برای کاهش وابستگی به اقتصاد نفتی دسترسی به تولید ۵۵ میلیون تنی فولاد در افق ۱۴۰۴ گذاشته است، اما آنچه در این میان حائز اهمیت است دسترسی به گاز طبیعی و انرژی برق با نرخ‌های یارانه‌ای، همواره یکی از مشوق‌های سرمایه‌گذاری در بخش فولاد کشور بوده است این در حالی است که در گزارش مرکز پژوهش‌ها عنوان شده مشوق‌های سرمایه‌گذاری در هیچ بخشی از اقتصاد نمی‌تواند بدون محدودیت زمانی و همیشگی باشد زیرا موجب افت پیوسته بهره‌وری و در نتیجه کاهش رقابت‌پذیری در سطح بین‌المللی می‌شود. بنابراین با توجه به گذار بخش فولاد کشور از دوره رشد اولیه و دستیابی به بلوغ صنعتی و مدیریتی، انتظار می‌رود استمرار توسعه و تداوم تولید در این بخش بدون نیاز به مشوق‌ها و حمایت‌های دولتی نیز امکان‌پذیر باشد. در ای راستا بررسی‌های مرکز پژوهش‌های نشان می‌دهد که با افزایش ۲۰۰ درصدی قیمت انرژی برق و گاز طبیعی، نسبت سود ناخالص به بهای تمام شده اغلب شرکت‌های فولادی پس از اصلاح قیمت حامل‌های انرژی در بازه ۱۵ تا ۲۰ درصد قرار می‌گیرد که حاشیه سود مطلوبی برای این صنعت است. حاشیه سود ناخالص صنایع فولادی فاقد زنجیره ارزش کامل به‌خصوص شرکت‌های فولادی بخش خصوصی (با فناوری کوره القایی) که تنها روی مرحله فولادسازی سرمایه‌گذاری کرده‌اند، احتمالا به زیر ۱۰ درصد کاهش می‌یابد که با توجه به هزینه سربار پایین آنها، تداوم تولید تهدید نخواهد شد. همچنین در این گزارش وضعیت شرکت‌های بالادست زنجیره نیز مورد بررسی قرار گرفته به‌گونه‌ای که پس از اصلاح قیمت حامل‌های انرژی تأثیر چندانی در وضعیت سوددهی آنها ایجاد نخواهد شد. در بخش دیگر از این گزارش با تاکید بر اینکه مدل کسب و کاری که بر مبنای آن واحدهای متعدد نوردی در دهه ۸۰ شمسی ایجاد شدند، امروزه منقضی شده است و تعطیلی بسیاری از این واحدها در میان مدت اجتناب‌ناپذیر است انتقال خطوط تولید به کشورهای منطقه و تجمیع واحدهای صنعتی و افزایش مقیاس تولید را از راهکارهایی دانسته که می‌تواند به توسعه صنعت فولاد منجر شود همچنین در ادامه گزارش آمده که این اصلاح تاثیری در قیمت نهایی و قدرت خرید مصرف‌کننده نخواهد داشت چرا که اصلاح قیمت حامل‌های انرژی تاثیری بر قیمت فولاد و محصولات فولادی در بازار و در نتیجه قدرت خرید مردم نخواهد داشت چراکه قیمت نهایی شمش و محصولات فولادی براساس مکانیسم‌های عرضه و تقاضا و متناسب با قیمت‌های جهانی تعیین می‌شود بنابراین اصلاح قیمت حامل‌های انرژی زنجیره فولاد یکی از مراحلی است که باید در بسته جامع اصلاح ساختار زنجیره فولاد کشور انجام شود.

◀ محاسبات نرخ متناسب با مشکلات انجام شود

اما برخلاف آنچه در گزارش مرکز پژوهش‌ها آمده کارشناسان این حوزه معتقدند در شرایطی که هم اکنون میزان نرخ برق با افزایش تا ۳ برابری همراه بوده هرگونه تغییری در حامل‌های انرژی با توجه به اینکه سهم شرکت‌هایی که از زنجیره ارزش برخوردارند نسبت به مابقی واحدها بسیار اندک است عملا به تعطیلی بسیاری از واحدها و عدم تحقق اهداف فولادی منجر خواهد شد. رضا شهرستانی عضو هیات‌مدیره انجمن فولاد در گفت‌وگو با «آرمان‌ملی» در خصوص تاثیر اصلاح حامل‌های انرژی بر تولید و صادرات فولاد می‌گوید: در حال حاضر نرخ برق با رشد بیش از ۳ برابری همراه شده و از سوی دیگر قیمت سنگ آهن نیز رشد بالایی را تجربه کرده است که خود تاثیر به‌سزایی در کاهش حاشیه سود و رقابت‌پذیری فولادی‌ها داشته است. وی در ادامه با تاکید بر اینکه باید هزینه‌های تمام شده تولید به‌طور متوسط و براساس شرایط روز صورت گیرد؛ افزود: شرکت‌های بزرگی که تمامی زنجیره ارزش را دارند محدود بوده و اکثر واحدهای فولادی در بخشی از تولید سرمایه‌گذاری کرده‌اند بنابراین از سوی دیگر نمی‌توان مدل‌های جهانی را در صنایع کشوری اجرا کرد که با مشکلات عدیده‌ای دست‌وپنجه نرم می‌کند. وی ادامه داد: اینکه واحدهای فولادی نمی‌توانند با استفاده از نرخ واقعی انرژی به رقابت بپردازند را باید در نرخ بالای بهره‌بانکی، مشکلات تحریمی و قیمت‌گذاری دستوری جست‌وجو کرد. بنابراین در شرایطی می‌توان گفت یارانه حامل‌های انرژی به‌طور کلی حذف شود که مشکلات این‌چنینی نیز در تولید وجود نداشته باشد. شهرستانی در پاسخ به اینکه اصلاح نرخ آیا در سایر زنجیره همچون سنگ‌آهن نیز تاثیرگذار خواهد بود، اظهار کرد: تردیدی نیست که از این تغییر تمامی زنجیره متضرر خواهند شد و در نهایت اهداف فولادی دولت تحت‌الشعاع قرار خواهد گرفت.

«آرمان‌ملی» از جدیدترین وضعیت چک‌های برگشتی گزارش می‌کند:

افت چک‌های بی‌محل با کاهش دسترسی و افزایش اعتبار

◀ سامانه صیاد؛ دست کلاهبرداران چکی را بست

◀ دام صیاد برای کلاهبرداران

◀ چَک صیاد بر صورت چِک بی‌محل!

آرمان ملی - محمدسیاح: قانون جدید چک در سال ۹۷ به تصویب مجلس رسید و مهمترین هدف از تدوین آن، کاهش آمار چک‌های برگشتی و بازگرداندن اعتماد به چک در بازار بود. آمارهایی هم که بانک‌مرکزی از زمان اجرای قوانین چک در کشور ارائه داده، نشان می‌دهد که اجرای این قوانین با استقرار سامانه صیاد موفقیت‌آمیز بوده است. هرچند که برخی بر این باورند که کم‌شدن دسترسی مردم برای دریافت دسته‌چک بی‌اثر در این موضوع نبوده ولی به‌هرحال کاهش برگه‌های چک برگشتی و افزایش اطمینان به چک که سندی مالی محسوب می‌شود خود اهمیت ویژه‌ای به‌خصوص در بازار دارد. تازه‌ترین آماری که بانک‌مرکزی از جریان مبادلات چک منتشر کرده است، نشان می‌دهد که در تیر سالجاری ۶.۱ میلیون فقره چک به ارزش حدود ۱۹۳ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان مبادله شده که از نظر تعداد و مبلغ به ترتیب ۲۳.۴ و ۱۳.۲ درصد کاهش یافته است. از سوی دیگر، بیش از ۵.۵ میلیون فقره با ارزش ۱۷۰ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان از چک‌های مبادله‌ای وصول شده است که از نظر تعداد و مبلغ به ترتیب ۲۲.۹ و ۱۲.۵ درصد کاهش دارد. در کنار چک‌های وصولی بیش از ۵۶۰ هزار فقره چک برگشت خورده که از نظر تعداد و مبلغ چک‌های برگشتی به ترتیب با ۲۷.۵ و ۱۸.۲ درصد کاهش داشته است. همچنین در این مدت، در استان تهران بیش از ۱.۷ میلیون فقره چک با ارزشی بالغ بر ۹۵ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان مبادله شده که بیانگر صدرنشینی استان تهران در مبادله چک در سطح کشور است. چک‌های وصول شده در تهران حدود ۱.۶ میلیون فقره به ارزشی حدود ۸۶ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان و چک‌های برگشتی بیش از ۱۳۹ هزار فقره به ارزشی بیش از ۹ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان گزارش شده است. علاوه بر این، در تیرماه کل کشور بیش از ۵۴۱ هزار فقره چک به ارزشی بالغ بر ۲۱ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان به‌دلایل کسری یا فقدان موجودی برگشت خورده است که از نظر تعداد و ارزش ۹۶.۷ و ۹۵.۹ درصد از کل چک‌های برگشتی به‌دلایل کسری یا فقدان موجودی بوده است. از سوی دیگر، در استان تهران بیش از ۱۳۳ هزار فقره چک به ارزشی بالغ بر ۸ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان به‌دلایل کسری یا فقدان موجودی برگشت داده شده که در استان تهران از نظر تعداد ۹۵.۵ درصد و از نظر مبلغ ۹۴.۶ درصد از کل چک‌های برگشتی به‌دلایل کسری یا فقدان موجودی

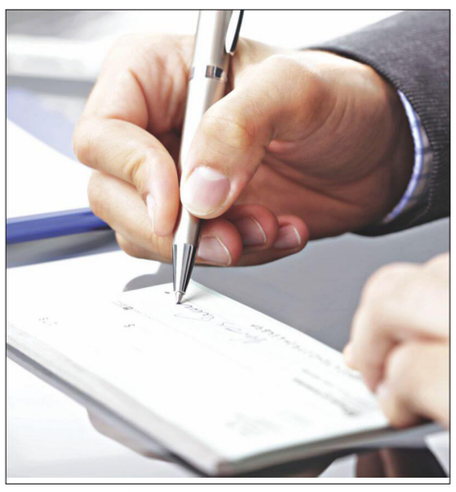

بوده است. بهاءالدین حسینی‌هاشمی، کارشناس پولی و بانکی در پاسخ به این سوال که آیا می‌توان آمارهای بانک‌مرکزی در این رابطه اطمینان داشت، به «آرمان‌ملی» گفت: آمارهایی که بانک‌مرکزی درباره وضعیت کاهش چک‌های برگشتی منتشر کرده درست است چراکه این آمارها به‌صورت خودکار تهیه و از سوی بانک‌ها ارائه می‌شود. اینکه چرا تعداد چک‌های برگشتی کاهش پیدا کرده اولا اصلاح فرآیند صدور دسته‌چک و سختگیری در بانک‌ها بوده، یعنی هر فردی نمی‌تواند بیشتر از یک دسته چک داشته باشد ضمن اینکه اگر چکی برگشت بخورد دیگر نمی‌تواند دسته‌چک داشته باشد و برای همین صاحبان چک خودشان مراقبت بیشتری خواهند داشت. او ادامه داد: دوم اینکه احراز هویت و اعتباری که در سامانه صورت می‌گیرد می‌تواند بازدارنده باشد و کسانی که قصد کلاهبرداری دارند و دارای سوءسابقه هستند را شناسایی کند. از طرفی سختگیری و تشریفات صدور چک هم در کاهش این امر موثر بوده است. ضمن اینکه می‌توان گفت سطح معاملات چکی هم کاهش داشته است.

◀ رابطه اقدامات بانک‌مرکزی و کاهش چک برگشتی

حسینی‌هاشمی افزود: در مجموع کنترل‌های بانک‌مرکزی و روش‌هایی که برای احراز هویت و شناسایی اعتبار صادرکننده چک گذاشته در کاهش چک‌های برگشتی تاثیرگذار بوده است. چک‌های حامل هم دیگر صادر نمی‌شود که این نوع چک رقم‌های بسیاری را شامل می‌شدند چراکه اکثرا می‌خواستند که هویت گیرنده مشخص نشود. سیستم‌های کنترلی‌ای که بانک‌مرکزی ایجاد کرد اولا در صدور چک‌ها و دوما در میزان چک‌های برگشتی تاثیرگذار بوده است. این کارشناس پولی و بانکی تصریح کرد: چک‌های برگشتی در سیستم صیاد قابل وصول نیست و برای رسیدگی به سیستم قضائی ارجاع می‌شود ولی اینکه کسی نتواند چک بی‌محل را به‌راحتی صادر کند و گیرنده چک مطمئن شود که این چک دارای اعتبار کافی هست یا نه این تاثیر دارد که چک‌های بی‌محل و غیرمعتبر را قبول نکنند. او درباره توسعه سیستم صیاد اظهار کرد: قطعا این سامانه تقویت خواهد شد. چراکه چک، پول و سند نیست و یک حواله و وسیله پرداخت است؛ یعنی یکی باید حواله بدهد تا از بانک پول برداشت کند. چک‌های شرطی مدت‌دار هم به آن اضافه شده است. در واقع چک به‌دلیل اینکه سفته مشکلاتی داشته و باید برای تهیه آن پول می‌دادند و تعقیبات کیفری نداشته تبدیل به ابزار تجاری شده است. حسینی‌هاشمی تصریح کرد: از طرفی چک جزو نقدینگی است یعنی حساب‌های جاری در زمره نقدینگی بخش پول محسوب می‌شوند چراکه قدرت خرید ایجاد و در بازار اختلال و تورم می‌شود. ضمن اینکه مشکلات حقوقی دارد حجم پول در گردش را هم افزایش می‌دهد. بنابراین این کنترل‌ها باعث جلوگیری از این اختلالات در بازار پول می‌شود. قطعا سیستم به‌روزتر می‌شود و مردم هم در آینده بیشتر به آن عادت می‌کنند. او تاکید کرد: به‌نظرم دولت احراز هویت و اعتبار برای ثبت‌نام در سامانه صیاد را هم آسان‌تر خواهد کرد و مشکلات آن هم کمتر خواهد شد و می‌تواند نقش بزرگی در جلوگیری از صدور چک‌های بلامحل داشته باشد. چک؛ تنها یکی از بخش‌هایی است که بانک‌مرکزی با جدیت برای کنترل آن وارد شده و موفق هم بوده و امروز هر چند که صدور چک‌های بی‌محل به صفر نرسیده اما به کمترین میزان خود رسیده است و این اتفاق می‌تواند با اهتمام بانک‌مرکزی در سایر بخش‌های اقتصادی هم بیفتد.

◆ بازار

قیمت در بازار آزاد (به تومان)

سکه و طلا		ارز		خودرو		
سکه امامی	۱۱۶,۰۰۰,۰۰	دلار آمریکا	۲۷.۳۰۱	دنا	۳۲۵.۰۰۰.۰۰۰	کوییک R	۱۷۳.۰۰۰.۰۰۰
سکه بهار آزادی	۱۲۰.۹۰۰,۰۰	یورو	۳۱.۴۱۶	پژو پارس	۲۷۴.۰۰۰.۰۰۰	شاهین	۳۶۱.۰۰۰.۰۰۰
نیم سکه	۶۱,۵۰۰,۰۰	پوند انگلیس	۳۷.۹۱۰	پژو ۲۰۶ تیپ ۲	۲۵۰.۰۰۰.۰۰۰	وانت زامیاد (آپشنال)	۲۷۹.۰۰۰.۰۰۰
ربع سکه	۳۷,۰۰۰,۰۰	درهم امارات	۷۴۳۴	رانا پلاس	۲۶۴.۰۰۰.۰۰۰	ساینا	۱۵۹.۰۰۰.۰۰۰
سکه گرمی	۲۳,۰۰۰,۰۰	لیر ترکیه	۷۴۳۴	سایپا ۱۱۱	۱۵۴.۰۰۰.۰۰۰	سمند LX	۲۴۵.۰۰۰.۰۰۰
هر گرم طلای ۱۸ عیار	۱۱,۶۵۷,۹۲	دلار کانادا	۲۱.۸۱۰	تیبا	۱۴۷.۵۰۰.۰۰۰	پژو ۴۰۵ دوگانه سوز	۲۳۴.۰۰۰.۰۰۰

بنگاه ها

صفر شدن تعهدات معوق سایپا از شهریور

آرمان‌ملی: مدیرعامل سایپا گفت: با وجود شرایط سخت تحریمی و کرونایی، افزایش تولید و عرضه محصولات سایپا در دو سال گذشته به‌گونه‌ای بوده که تعداد تعهدات معوق این گروه خودروسازی به صفر رسیده است. سیدجواد سلیمانی اظهارداشت: در بهمن‌ماه ۹۷ و در نتیجه سوءمدیریت‌های گذشته و فشار تحریم‌ها، ۵۲۰ هزار تعهد در سایپا ایجاد شده بود که بیش از ۳۰۰ هزار تعهد آن، سررسید و معوق شده بود و مشتریان در انتظار دریافت خودروهایی بودند که از وقت تحویل آن زمان زیادی گذشته بود. سلیمانی افزود: از همان زمان، با اجرای پروژه‌ها و برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت در زمینه‌های تولید، فروش و مالی، روند رو به بهبود در فرآیندهای گروه خودروسازی سایپا را آغاز کردیم و در کوتاه‌ترین زمان ممکن و تنها پس از چند ماه، تولید را از حدود ۶۰۰ دستگاه به بیش از ۲۰۰۰ دستگاه در روز رساندیم.

اجرای پروژه فیلتراسیون معادن سنگ آهن احیا

آرمان‌ملی: مدیرعامل شرکت معادن سنگ آهن احیای سپاهان گفت: برای تولید کنسانتره در این شرکت سالانه یک‌میلیون و دویست هزار مترمکعب آب نیاز است. مجید معصومی بیان داشت: کمبود آب در منطقه، مشکلات تامین آب کارخانجات و خطرات زیست‌محیطی ناشی از سد باطله و امکان استفاده از آب برگشتی در کارخانجات کنسانتره از مهمترین اهداف احداث پروژه فیلتراسیون بوده است. وی مدت زمان اجرای این پروژه را ۲ سال عنوان کرد و افزود: این پروژه می‌تواند روزانه حدود ۸۰ درصد آب باطله را به سیستم برگرداند همچنین این پروژه باعث صرفه‌جویی ۴ میلیون یورو شده است که میزان سرمایه‌گذاری صورت‌گرفته در بخش تحقیقاتی، آزمایشگاهی و ساخت و راه‌اندازی پروژه فیلتراسیون بالغ بر ۵/۵میلیون یورو سرمایه‌گذاری ارزی و ۴۰۰ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری ریالی بوده است.

بازار سرمایه

با افت ۱۵ هزار واحدی رقم خورد

تداوم حرکت شاخص در فاز اصلاح

آرمان‌ملی: بازارسرمایه که از میانه معاملات روزدوشنبه روند نزولی آغاز کرده بود روزگذشته(سه‌شنبه) نیز به این روند ادامه داد و شاخص کل با ریزش بیش از ۱۵ هزار واحدی در کانال یک‌میلیون ۵۲۳ هزار واحدی قرار گرفت. در این رابطه اگرچه ورود شاخص به فازاصلاح روند طبیعی خود را طی می‌کند اما با توجه به انتظارات تورمی و همچنین احتمال افزایش نرخ ارز به‌واسطه بلاتکلیفی مذاکرات برجامی بازدهی مناسب در بلندمدت و عدم اقدامات هیجانی موضوعی است که همواره از سوی تحلیلگران توصیه می‌شود. براساس این گزارش روزگذشته در بازارسرمایه بیش از ۹ میلیارد و ۸۴۰ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۸۰ هزار و ۱۸۱ میلیارد ریال دادوستد شد و شاخص کل با ۱۵ هزار و ۴۰۱ واحد کاهش در کانال یک‌میلیون و ۵۲۳ هزار واحدی قرار گرفت. همچنین شاخص کل (هم‌وزن) با چهار هزار و ۲۵۶ واحد کاهش به ۴۶۵ هزار و ۳۵۱ واحد و شاخص قیمت (هم‌وزن) با دو هزار و ۶۸۵ واحد افت به ۲۹۳ هزار و ۶۳۹ واحد رسید. گفتنی است در بازار دیروز نمادهای توسعه معادن و صنایع معدنی خاورمیانه (میدکو) با سه هزار و ۳۹ واحد، معدنی و صنعتی گل‌گهر (کگل) با ۲۴۹ واحد، نفت سپاهان (شسپا) با ۲۴۸ واحد، خدمات انفورماتیک (رانفور) با ۲۱۶ واحد، پالایش نفت بندرعباس (شبندر) با ۱۳۴ واحد، پرداخت الکترونیک سامان کیش (سپ) با ۱۲۱ واحد، توسعه معدنی و صنعتی صبانور (کنور) با ۷۹ واحد، گروه دارویی برکت (برکت) با ۷۶ واحد، سپید ماکان (سپید) با ۷۴ واحد و تامین سرمایه امید (امید) با ۷۳ واحد تمام تلاش خود را برای صعود شاخص به کار گرفتند اما در مقابل سمبه نمادهای فولاد مبارکه اصفهان (فولاد) با یک‌هزار و ۵۳۵ واحد، ملی صنایع مس ایران (فملی) با ۹۴۸ واحد، معدنی و صنعتی چادرملو (کچاد) با ۸۰۳ واحد، گسترش نفت و گاز پارسیان (پارسان) با ۷۹۸ واحد، شرکت سرمایه‌گذاری غدیر (وغدیر) با ۷۹۰ واحد، صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس (فارس) با ۷۱۶ واحد، ایران خودرو (خودرو) با ۶۸۴ واحد، پالایش نفت تهران (شتران) با ۶۷۳ واحد و پالایش نفت اصفهان (شپنا) با ۵۸۷ واحد بیشتر بود و توانست به ریزش شاخص منجر شود. در بازار فرابورس دیروز نیز سه میلیارد و ۶۹۰ میلیون برگه سهم به ارزش ۱۳۴ هزار و ۲۱۷ میلیارد ریال دادوستد شد و شاخص این بازار با بیش از ۹۹ واحد کاهش بر روی کانال ۲۲ هزار و ۶۶۵ واحد ثابت ماند. لازم به ذکر است در بازار فرابورس نمادهای پلیمر آریا ساسول (آریا)، سهامی ذوب‌آهن اصفهان (ذوب)، فولاد هرمزگان جنوب (هرمز)، فرابورس ایران (فرابورس)، سرمایه‌گذاری مالی سپهر صادرات (وسپهر)، پتروشیمی تندگویان (شگویا)، سنگ آهن گهرزمین (کگهر)، بیمه کوثر (کوثر)، پتروشیمی زاگرس (زاگرس) و شرکت آهن و فولاد ارفع (ارفع) بیشترین تاثیر در کاهش شاخص را داشتند.